

Suomen luonnonsuojeluliiton yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2017

Vuosi 2017 oli yhdistyksen 42. toimintavuosi. Kevätkokouksessa hyväksyttiin yhdistyksen nimenmuutos Oulun luonnonsuojeluyhdistyksestä Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistykseksi. Yhdistys hyväksyi SLL:n mallisäännöt ja jatkossa palataan kahden vuosikokouksen (kevät- ja syyskokous) malliin. Yhdistyksen hallituksen muodostivat Esa Aalto (pj.), Kalle Hellström (varapj.), Iita Tiusanen (siht), Kirsi Anttila (rahastonhoitaja), Paula Ratava ja Sirkka-Liisa Väänänen. Toimintaa järjesti kuitenkin laajempi aktiivitoimijoiden joukko, jossa oli mukana n. 15 yhdistysaktiivia. Jäsenmäärä vuoden lopussa oli 750 maksanutta jäsentä, joka on 3 jäsentä vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Toimintavuoden tavoitteet

Vuoden 2017 toimintasuunnitelmaan kirjattiin: Pyrimme edistämään luonnon ja ympäristönsuojelua Oulussa sekä vahvistamaan kaupunkilaisten luontosuhdetta ja ympäristötuntemusta. Yhdistys osallistuu mahdollisuuksien mukaan Suomen luonnonsuojeluliiton ja sen Pohjois-Pohjanmaan piiriin toimintaan ja kampanjoihin. Toimintamuotoja ovat jäsenille ja yleisölle tarkoitetut luontoretket, tapahtumat ja kampanjat, sekä kurssit, opintopiirit, kerhot jne.

Otamme kantaa merkittävästi luontoon ja ympäristöön vaikuttaviin yhdyskuntasuunnitelmiin ja -hankkeisiin – kommentoimme ja kirjoitamme lausuntoja suunnitelmista ja hankkeista.

Aiempien vuosien kokeilut ja toimintatavat välitetään uusille toimijoille, jotta uudet toimijat voivat hypätä toiminnan vankkureiden hyvään kyytiin ja kertoa muille toimijoille toiminnastamme. Kuka tahansa toimintaan mukaan tuleva saa ideoida ja toteuttaa haluamaansa toimintaa. Jos toiminta edellyttää rahavaroja yhdistykseltä, niitä kysytään hallitukselta.

Kaikessa toiminnassa ovat tärkeinä mukana jäsenhankinta ja toimijavärväminen. Järjestämme koulutustilaisuuksia jäsenhankinnan ottamiseksi mukaan kaikkeen toimintaan.

Yhdistyksen toiminnassa korostui vuonna 2017 Sanginjoen ulkometsän suojelun puolesta tehty työ. Myös Loppulan luontokahvilan pito ja retkien järjestäminen puolen vuoden ajan oli iso ponnistus aktiiveilta, mutta tarjosi mielekästä tekemistä monille toimijoille. Loppulan talo oli oiva paikka tehdä käytännönläheistä luontokasvatustyötä ja tämä työ poikii varmasti jotain myös jatkossa.

Vaikuttaminen

Yhdistys pyrki vaikuttamaan Oulun kaupungin päätöksentekoon välittämällä kuntapäätäjille tietoa lautakuntien ja valtuuston asialistalla olevien päätösten ympäristönäkökohdista. Lausuntoja jätettiin mm. muutamista kaavoitusasioista, pysäköintinormeista sekä hankintastrategiasta. Helmikuussa tehtiin valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen yhdessä muiden järjestöjen kanssa Nallikarin ja Vaaskiventien asemakaavamuutoksista.

Sanginjoen ulkometsän suojeluasia pysyi esillä erityisesti sen vuoksi, että asia saatiin vuoden 2017 kaupungin budjettikäsittelyn yhteydessä sovittua niin, että se tuodaan valtuuston käsittelyyn vuoden 2017 aikana. Valtuuston kokoonpano muuttui melko paljon kevään kuntavaaleissa, mikä edisti kaikkia puolueita tyydyttävän lopputuloksen hakemista. Asiaa käsitteli myös erillinen

poliittinen työryhmä. Yhdistyksen puheenjohtaja Esa Aalto teki paljon työtä suojelun eteen valtuustossa ja yhdyskuntalautakunnassa. Käsittely oli taas pysähtyä kaupunginhallitukseen loppuvuodesta, mutta 34 valtuutettua vaati asian tuomista valtuustoon. Päätöksenteko siirtyi tammikuulle 2018.

Sanginjoen suojeluasiaa tuotiin esille myös pääkirjaston Pakkalan salissa Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen kanssa 1.3. järjestetyssä seminaarissa. Tilaisuudessa valotettiin suojeluasiaa monesta näkökulmasta, mm. metsän aineettomista arvoista ja luontomatkailepotentiaalista. Mukana oli myös kuntavaaliehdokkaita muista puolueista paitsi kokoomuksesta. Paikalla oli n. 80 henkilöä.

Sanginjoen ulkometsä oli myös luonnonsuojeluliiton itsenäisyyden juhluvuoden kampanjan Sata luontohelmeä -kohde. Kohdeluettelossa on 8 aluetta Pohjois-Pohjanmaalta. Kaikilla niillä on suojeluarvoja, mutta myös uhkia. Suomalaista luontoa juhlistettiin Suomi 100-vuonna myös neljänä Luonnonpäivänä. Sanginjoen Loppulassa oli isompi tapahtuma 4.2. (Koko perheen talvirieha) ja 17.6. (Luonnonkukkien päivä ja kesäjuhla). Molemmissa oli jopa 100 kävijää.

Sanginjoen ulkometsän suojelun vauhdittamiseksi yhdistys päätti vuokrata Loppulan entisen metsänvartijan talon koko sulan maan ajaksi toukokuun alusta marraskuun puoliväliin ja järjestää siellä luontokahvila- ja retkitoimintaa. Tavoite onnistui hyvin, sillä luontokahvila oli auki joka viikonloppu vapulta marraskuun alkuun. Touko-syyskuussa kahvila oli auki lauantaina ja sunnuntaina kello 12-17. Lokakuussa aukiolo oli sunnuntaisin kello 12-16. Heinäkuuta lukuun ottamatta kahvilassa riitti hyvin kävijöitä, varsinkin syksyllä. Loppulan toiminta aktivoi yhdistyksen toimijoita. Mukana kahvilan pidossa ja tapahtumien toteutuksessa on ollut ainakin 30 aktiivista. Pääosin he ovat olleet vapaaehtoistyössä, mutta luonto-oppaille on myös pystytty maksamaan palkkaa ja yksi kylän nuori oli Osuuspankin tuella kahvilassa apuna. Tutustujia Sanginjoen metsiin tuotiin toimintavuotena jopa 9 bussilla kaupungista. Kävijät tekivät vapaaehtoisia lahjoituksia kahvilan palveluista ja näillä pystyttiin maksamaan Loppulan vuokra ja kahvilan tarvikkeet.

Luontokahvilassa vieraili puolen vuoden aikana jopa 2000 kävijää. Kokemukset toiminnasta olivat positiiviset: tilausta on kovasti tällaiselle luonto-opastustoiminnalle ja matalan kynnyksen luontoharrastukselle. Opastettuja retkiä ja tapahtumia oli monenlaisia pitkin kesää: oli sien-, kääpä-, kasvi- ja linturetkiä, joogaa, qi-gongia, kesäjuhla, bokashi-kompostineuvontaa jne. huipentuen Kekrijuhlaan. Yhtenä suosittuna tutustumiskohteena oli myös kaksi mehiläispesää, jotka tuottivat erinomaista Loppulan hunajaa. Luontokahvila on ollut erityisesti lapsiperheiden suosiossa. Talon pihalta on lähtenyt myönteistä palautetta saanut noin kilometrin mittainen yhdistyksen pystyttämä lähimetsiä kiertävä omatoimiluontopolku, joka yhdistyy Lemmenpolkuun. Lisäksi Loppulasta on valmisteltu yhdyspolkuja muille alueen retkeilypoluille.

Tapahtumia järjestettiin yhteistyössä useiden tahojen kanssa, mm. Pohjankartanon koulu, Myllyojan Martat, Oulun Sieniseura, Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys, Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piiri, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Kulttuurivoimala, Metsähallituksen luontopalvelut ja Mielenvireys ry. Tapahtumien järjestämiseen saatiin tukea mm. Oulun kaupungin Suomi 100- ja Unelmat liikkeelle-varoista sekä Mannerheimin lastensuojeluliitolta.

Loppulaan liittyen yhdistykselle tuli keväällä 2017 useita yhteistyötarjouksia, jossa haluttiin eri kohderyhmille retkiä luonnossa. Green care -ajattelu on nosteessa. Kuntouttavaa toimintaa luonnossa on niin Diakonissalaitoksella, Martoilla kuin Mielenvireydelläkin. Maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyviä retkiä järjestettiin Metsähallituksen Esikoto-hankkeen ja Kulttuurivoimalan Mediapajan kanssa Loppulassa kesällä 2017.

Haukiputaan saaristo oli alueemme toinen Suomen 100 luontohelmeä kohde. Kesäkuun puolivälissä kolme henkilöä teki kahden kesäyön soutu-retken tälle erityisesti linnustollisesti

arvokkaalle kohteelle. Retki järjestettiin yhdessä PPLY:n kanssa ja siellä levättiin (nukuttiin päivällä) Pallosen mökillä, johon PPLY:llä on käyttöoikeus. Muhoksen suot -luontohelmikohteelle järjestettiin hiihtoretki 11.3. Tutustumiskohteena oli suojeltu Räkäsuo. Myös luonnonsuojelupiirin järjestämille retkille muille luontohelmikohteille osallistui yhdistyksen jäseniä. Mukana oltiin retkillä 20.6. Iso Pajusuolla Pyhännällä, 29.6. Koiransuolla Kuivaniemellä, Kitkajärvellä Kuusamossa 15.-16.7. ja 26.8. Kivisuolla Muhoksella.

Kansallinen kaupunkipuisto-teemaa myös selviteltiin. Hannu Karvonen ja Sari Wallius tekivät loppuvuodesta opintoretken useampaan Etelä-Suomessa olevaan kansalliseen kaupunkipuistoon ja haastattelivat niiden puuhaihmissä. Opintoretki tehtiin LähiTapiolalta saadun 850 euron avustuksen turvin.

Yhdistyksen hallitus kokoontui hallituskauden aikana 3 kertaa, minkä lisäksi järjestettiin aktiivitoimijoiden palavereja eri aiheista. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin kevätkokouksessa 18.3. Yli-lissä matkailuyritys Luonto-olohuoneessa ja syyskokouksessa 18.11. Siikalatvan Leskelässä. Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 15.2. ja syyskokous 25.10. molemmat Kestävän kehityksen keskuksella Välvainiolla. Yhdistyksestä Kalle Hellström toimi Pohjois-Pohjanmaan edustajana luonnonsuojeluliiton liittovaltuustossa.

Valistus- ja koulutus

Yhdistys järjesti kuntavaalien alla maaliskuun alussa seminaarin ”Talous kasvun jälkeen”, johon kutsuttiin kuntavaaliehdokkaita. Tilaisuudessa kuultiin alustuksia kestävästä kehityksestä ja luonnonvarojen kulutuksen kasvun leikkaamisen välttämättömyydestä. Mukana oli n. 30 henkilöä, joista n. 20 kuntavaaliehdokkaita. Ehdokkaita oli kaikista puolueista ja niiden kunnallisjärjestöt myös osallistuivat tilaisuuden kuluihin.

Luontoharrastusta edistettiin myös järjestämällä koululaisille kaksi hyönteisiltapäivää, joiden aikana oppilaita perehdytettiin hyönteisten ihmeelliseen maailmaan ja vähän hyönteisharrastukseenkin.

Tapahtumat ja talkoot

BirdLife Suomen järjestämässä Tornien Taistossa 6.5. oltiin mukana 8. kerran. Yhdistyksen joukkue kisasi Piispanleton tornilla. Neljän hengen joukkueemme näki kisan aikana 44 lintulajia ja sijoittui sijalle 281.

Tammikuun 29. päivänä oltiin Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen kanssa yhdessä järjestämässä Pihabongaus-tapahtumaa Tuirassa. Kävijät kiersivät kuuden ruokintapaikan kautta, joilla oli lintuoppaita. Lopuksi Kangaspuiston päiväkodin pihassa oli tarjolla kolmenkalankeittoa ja pullakahvit. Kävijöitä oli n. 50, joista puolet lapsia.

Jättipalsamin torjumiseksi järjestettiin kesän aikana kitkentätalkoita (ainakin 31.7.) Mustallasuolla ja 9.8. Karinkannassa. Mustasuolla palsamia on torjuttu jo ainakin 3 kesänä. Laajalle alueelle levinnyttä palsamia on torjuttu niittämällä. Työtä pitää jatkaa seuraavana vuonna ja myös lähitalon asukkaat on tarkoitus ottaa mukaan. Karinkannassa palsamit etupäässä kitkettiin, mutta osalla aluetta myös niitettiin. Myös siellä työtä pitää jatkaa tulevina vuosina.

Yhdistys jatkoi Puomitien niityn hoitoa Hietasaareissa. Niittotalkoot pidettiin 25.7. ja mukana oli 9 talkoolaista. Oulun kaupunki maksoi hoidosta työkorvauksen. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin järjestämässä luonnonhoitotöissä 28.7. Pyhäjoen Veteraanimajan niityllä, 29.7. Pyhäjoen Laitapauhassa, 5.8. Muhoksen Sarviselänkankaalla ja 8.8. Kiimingin Haaraojalla. Keskimäärin näissä talkoissa oli n. 10 henkilöä, Haaraojalla n. 15.

Perinteinen Joulupolku-tapahtuma oli 16.12. Hupisaarilla. Yhdistyksen pisteellä sai kirjoittaa joulupukille kirjeen Hupisaarten kasvihuoneella. Pisteestä vastasi Saara Salmela. Kävijöitä oli satoja.

Retkikerho

Retkitoiminta jatkui aktiivisten retkikerholaisten vapaaehtoisvoimin: retkiä järjestettiin sitä mukaa kuin itse kullakin oli aikaa ja voimavaroja järjestelytyöhön. Perinteinen Hanhiretki oli 22.4. Liminkaan ja Tyrnävälle ja Joutsenretki Hailuotoon 14.10. Luonnonkukkien päivänä 17.6. järjestettiin kasviretkiä Sanginjoella Loppulan lähimaastoon. Oppaita oli neljä ja osallistujia arviolta 80. Myös Kekrijuhla Loppulassa 4.11. oli suosittu tapahtuma ja kävijöitä oli reilusti yli 100. Vuosi päättyi totuttuun tapaan kuusenhakuretkeen Yli-lihin.

Kilometrikisassa oltiin mukana Retkikerhon pyöräkööri –joukkueella niin talvella kuin kesälläkin.

Retkitoiminnan lisäksi kerholaisille oli tarjolla harrastustoimintaa neuletöiden sekä puutöiden merkeissä. Pyöräpajalla oli vilskettä ja pyörien korjauksen ohella siellä ehdittiin hyvin tehdä myös luonnonsuojellista valistustyötä ja jäsenhankintaa. Vuoden lopussa Retkikerhossa oli noin 480 jäsentä, joista osa innostui tulemaan eri tavoin myös muuhun toimintaa mukaan.

Luettelo Retkikerhon retkistä ja aktiviteeteista 2017:

Hiihtoretkiä Litokairaan tai sinne päin 10 os.
Pihabongaus, n. 50 os.
Sukkapiirit, n. 25 os.
Talvirieha Loppulassa Suomen Luonnon päivänä, n. 80 os.
Talous kasvun jälkeen-seminaari, n. 30 os.
Kuvia Muhun saarelta Virosta 4 os.
Laulu- ja soittoillat, n. 25 os.
Hiihtoretki Kraaseliin 26.2., 6 os.
Retki Akionsaareen, n. 10 os.
Sanginjokiseminaari kirjastolla, n. 80 os.
Lintuopastusta eläinmuseolla
elokuviissa käyntiä: Matka merelle, Neljä elementtiä, Monarkkiperhosen vaellus, n. 20 os.
Linturetkiä Toppilassa
Saaristoretki Raaheen, n. 20 os.
Retkeilyä Iso-Syötteellä
Hanhiretki, 40 os.
Teeriyöretki Kalimenlammelle 9 os.
Vappupyöräily Loppulaan, 11 os.
Tulvaretki lijoelle 9 os.
Kilometrikisa, 8 os.
Pyöräpaja, n. 10 os.
Pyöräretki Hailuotoon 27.5., n. 10 os.
Norpparetki
Helatorstain linturetki
Kansainvälinen retki Loppulaan, n. 30 os.
Kahden kesäyön veneilyretki Perämerelle, 3 os.
Luonnonkukkien päivän retki ja kesäjuhla Loppulassa, n. 100 os.
Kasviretki Hupisaarille, 6 os.
Valkolehdokkiretki Asmonkorpeen, n. 11 os.

Niittotalkoot Hietasaarella n. 12 os.
Pyöräretki Lapinkankaalle ja Pikkaralan lossille, n. 10 os.
Jättipalsamitalkoita Mustasuolla ja Pateniemessä, n. 30 os.
Savusaunaretki Tyrnävälle, n. 10 os.
Pyöräretki Martinniemen sahalle, n. 6 os.
Hyönteisretkiä Loppulassa, n. 10 os.
Luontojooga Loppulassa, 10 os.
Sieniretki Loppulassa n. 80 os.
Keruutuoteretki Loppulassa, n. 10 os.
Lintupäivä Loppulassa, n. 20 os.
Kurkiretki Muhokselle, n. 12 os.
Sienivärjäystä Loppulassa, 10 os.
Kääpäretki Loppulassa, n. 15 os.
Koko perheen metsäretki bussilla Sanginjoelle, n. 30 os.
Joutsenretki Hailuotoon, 49 os.
Kekrijuhlat Sanginjoella, reilusti yli 100 os.
Retki Eläinmuseoon, 4 os.
Linturetkiä syksyllä
Talvilinturalli, 6 os.
Kuusenhakuretki, n. 25 os.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhdistys teki yhteistyötä erityisesti muiden luontojärjestöjen kanssa. Konkreettisin yhteistyö oli Sanginjoen Loppulan kesän tapahtumien toteutuksessa. Talo vuokran maksuun osallistuivat Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ja Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piiri. Luonto-Liitto vastasi Luonnonpäivästä Loppulassa 20.5. ja PPLY puolestaan 26.8.

Kestävän kehityksen keskuksen kanssa on tehty yhteistyötä ja heidän tilojaan on saatu käyttää mm. kokoustamiseen.

Muita tahoja, joiden kanssa oli yhteistyötä vuoden mittaan ovat mm. Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri, Pohjankartanon koulu, Myllyojan Martat, Oulun Sieniseura, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Mielenvireys ry, Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelut, LähiTapiola, Kulttuurivoimala, Mira Poppins-kahvila, Alakööki ja Oulun kaupungin eri yksiköt (mm. yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, tilakeskus). Loppuvuodesta osallistuttiin kaupungin järjestämään tapahtumaan, jossa oli mukana nuorisojärjestöjä. Sieltä saatiin muutamia hyviä uusia kontakteja.